

Tveit Regnskap AS
Styret
Haukelivegen 367
5574 SKJOLD

VÅR REFERANSE
17/3131

DERES REFERANSE

DATO
28.09.2017

Merknader etter stedlig tilsyn

Finanstilsynet viser til stedlig regnskapsførertilsyn avholdt på regnskapsførerselskapets avdelingskontor på Stord den 30. mars 2017 og til foreløpige merknader av 5. juli 2017. Selskapets tilsvarende er mottatt i e-post av 30. august 2017.

1. Bakgrunn

Bakgrunnen for tilsynet er at Finanstilsynet har gjennomført et stedlig tilsyn hos et inkassoforetak, som er en av regnskapsførerselskapets oppdragsgivere. Finanstilsynets konklusjon etter tilsynet med inkassoforetaket er at det ikke drives på en hensiktsmessig og betryggende måte. Finanstilsynet sendte den 7. februar 2017 pålegg om følgende retting til inkassoforetaket:

- *"Foretaket skal føre klientmidler, klientansvar og klientreskontro for regnskapet i perioden 1. januar 2016 til 31. desember 2016. Dette innebærer å bokføre alle transaksjoner på klientkonto i hovedbok og reskontro."*
- *"På bakgrunn av klientregnskapet, skal foretaket utarbeide klientmiddelavstemminger for hver månedsslutt i 2016 i henhold til Finanstilsynets rundskriv 7/2013."*
- *"Foretaket skal innen 1. april 2017 fremlegge for Finanstilsynet full dokumentasjon av klientmiddelavstemmingene nevnt i forrige punkt."*

Tilsvaret fra inkassoforetaket til pålegg om retting er mottatt i brev datert 29. mars 2017. Finanstilsynet konstaterte at klientmiddelavstemmingene fortsatt ikke var i samsvar med rundskriv 7/2013. Finanstilsynet har bl.a. på dette grunnlag sendt faktisk leder i inkassoforetaket varsel om mulig tilbakekall av personlig inkassobevilling. Finanstilsynet har etter mottatt tilsvarende fastholdt konklusjonen og sendt faktisk leder i inkassoforetaket vedtak om tilbakekall av personlig inkassobevilling. Vedtaket er til orientering påklaget.

De forhold som ble avdekket ved det stedlige tilsynet med inkassoforetaket gjør at det er grunn til å stille spørsmål ved om Tveit Regnskap AS har utført regnskapsføreroppdraget i samsvar med regnskapsførerloven, herunder kravet i god regnskapsføringskikk, jf. regnskapsførerloven § 2 annet ledd. Sistnevnte utfylles langt på vei av den bransjefastsatte standarden for god regnskapsføringskikk (GRFS). Dersom regnskapsførerloven, herunder GRFS, ikke er fulgt, er det

viktig raskt å sikre at mangler og svakheter i oppdragsutførelsen ikke videreføres i det aktuelle oppdraget og i eventuelle andre oppdrag hvor det drives konsesjonspliktig virksomhet.

2. Avgrensning av tilsynet

Finanstilsynets gjennomgang var avgrenset til å omfatte den oppdragsdokumentasjonen regnskapsførerselskapet hadde utarbeidet i tilknytning til oppdragsutførelsen for 2016 for inkassoforetaket. Finanstilsynet foretok også en generell gjennomgang av de rutine regnskapsførerselskapet har når det påtar seg oppdrag hvor oppdragsgiver driver konsesjonspliktig virksomhet.

3. Finanstilsynets vurderinger

3.1 Årsregnskap ikke avlagt i henhold til krav i lov og forskrift

Rammeverk for inkassoforetak

Årsregnskap for inkassoforetak skal avlegges i henhold til forskrift om årsregnskap m.m. for inkassovirksomhet. Det fremkommer av forskriftens § 1-1 annet ledd at regnskapsloven § 4-1 annet ledd som gir små foretak mulighet til å fravike de grunnleggende prinsippene om opptjening og sammenstilling, ikke kan anvendes på inkassoforetak. Før øvrig gjelder regnskapsloven.

Regnskapsavleggelse 2015

Den tekniske årsavslutningen utføres av Tveit Regnskap AS, herunder utarbeidelse av årsregnskap og ligningspapirer. Dette fremkommer også av oppdragsavtalen.

Nærmere om mangler ved regnskapsavleggelsen

1. Notene

- Notene angir ikke at oppdragsgiver er et inkassoforetak som er underlagt forskrift om årsregnskap m.m. for inkassovirksomhet (nedenfor benevnt forskriften).
- Det er ikke opplyst om størrelsen på foretakets klientansvar, jf. forskriftens § 4-3. Forklaring av under/overdekning fremgår ikke av noten slik forskriften krever.

2. Balansen

- Opptjente, ikke fakturerte inntekter er ikke presentert på egen linje under kundefordringer, jf. forskriftens § 3-2.
- Utlegg som inkassovirksomheten har for klienter skal presenteres på egen linje under fordringer. Dette er ikke gjort, jf. forskriftens § 3-5.

For Finanstilsynet fremstår det som klart at regnskapsførerselskapet har påtatt seg oppgaven med teknisk utarbeidelse av årsregnskapet uten at det i tilstrekkelig grad har satt seg inn i de regnskapsregler som gjelder for inkassoforetak.

Av tilsvaret fremgår at regnskapsførerselskapet ikke bestrider Finanstilsynets avdekkede feil og mangler ved regnskapsavleggelsen. Det bekreftes at forholdene er rettet fra og med årsregnskapet for 2016, noe Finanstilsynet tar til etterretning.

3.2 Regnskapsføring og avstemming av klientmidler og klientansvar

En grunnleggende forutsetning for forsvarlig inkassovirksomhet er at inkassoforetaket i regnskapet løpende bokfører ansvaret overfor sine oppdragsgivere (klientansvar). Inkassoforskriften § 4-1 sjette og syvende ledd, som er gitt i medhold av inkassoloven § 16, har en underliggende forutsetning om at inkassator må føre en oversikt over klientmidelforpliktelsene overfor den enkelte klient (oppdragsgiver/kreditor). Av bokføringsloven § 6 om sporbarhet fremgår det at alle transaksjoner skal fremkomme i regnskapet inkludert underliggende spesifikasjoner. Før føring av klientansvar innebærer dette at det må føres reskontro for den enkelte oppdragsgiver/kreditor, jf. bokføringsloven § 5 første ledd nr. 4.

Nærmere krav til avstemming av klientmidler følger av Finanstilsynets rundskriv nr. 7/2013.

Før Finanstilsynets tilsyn med inkassoforetaket i oktober 2016 var det manglende reskontroføring av klientansvaret. Det ble under tilsynet med regnskapsførerselskapet fremlagt en ny skriftlig rutine for føring av avregninger fra inkassosystemet Predator. Ny rutine var påkrevd etter at Finanstilsynet ga pålegg om retting av 2016, herunder at alle transaksjoner ble ført på nytt på klientkonto i hovedbok og reskontro.

Finanstilsynet konstaterer at selv etter at inkassoforetaket har gjennomført pålegg om retting er ikke avstemmingene av klientmidler fullt ut i samsvar med rundskriv 7/2013. Dette med bakgrunn i at både fremmed – og egenmidler er kreditert klientansvaret og således viser et for høyt klientansvar. Finanstilsynet ser alvorlig på at håndteringen av den løpende regnskapsføringen av klientmidler og klientansvar over tid ikke har vært i tråd med gjeldende regnskaps- og bokføringslovgivning. Dette har igjen medført at grunnlaget for å utarbeide korrekte avstemminger av klientmidler ikke har vært tilstede.

Av tilsvaret fremkommer det at etter at regnskapsførerselskapet har foretatt grundige undersøkelser og gjennomgang av rapportmuligheter i inkassosystemet, blir nå klientansvaret bokført uten innestående salær mv., og at avstemminger gjennomføres i henhold til Finanstilsynets rundskriv nr. 7/2013. Finanstilsynet legger dermed til grunn at regnskapsføringen nå er innrettet på en måte som sikrer at de kravene som fremgår overfor blir oppfylt.

3.3 Oppdragsavtale

Det følger av regnskapsførerloven § 3 at det skal opprettes skriftlig oppdragsavtale med alle oppdragsgivere, jf. også GRFS pkt. 3.1. Oppdragsavtalen skal angi hvilke regnskapsfunksjoner regnskapsførerselskapet skal utføre for oppdragsgiver og regnskapsførerselskapet skal løpende påse at avtalen er dekkende.

Det er inngått en ny oppdragsavtale som er signert 1. januar 2017. Avtalen gjelder fra samme tidspunkt. I forhold til oppdragsavtalens omfang bør det etter Finanstilsynets oppfatning fremkomme av avtalen særkrav knyttet til regnskapsførsel og rapportering for inkassovirksomhet, herunder om regnskapsførerselskapet skal bistå oppdragsgiver med utfylling og innsending med halvårsoppgavene til Finanstilsynet eller om regnskapsførerselskapet på annen måte skal bistå oppdragsgiver i tilknytning til disse halvårsrapporteringene. I gjeldende avtale fremkommer ikke noe rundt dette forholdet.

Regnskapsførerselskapet må videre vurdere om det foreligger en hensiktsmessig arbeidsdeling mellom inkassoforetaket og Tveit Regnskap AS når det gjelder bruken av fagsystemet Predator. Dette med hensyn til den løpende regnskapsføringen og tilhørende avstemminger av klientregnskapet. Også dette bør nedfelles i oppdragsavtalen, da det er viktig for å sikre klarhet i hvem som har ansvaret for de ulike arbeidsoppgavene.

Av tilsvaret fremgår at innsending av halvårsoppgaven til Finanstilsynet ikke er omfattet av regnskapsførerselskapets leveranser til inkassoforetaket og således ikke er inntatt i oppdragsavtalen. Grunnlaget for halvårsrapporten hentes av ledelsen til inkassoforetaket fra regnskapsførerselskapets ordinære rapportering. Det fremgår videre av tilsvaret at regnskapsførerselskapet i samråd med oppdragsgiver vil se på avtalen på nytt og påse at denne stemmer med det som faktisk leveres.

3.4 Virksomhetsforståelse - Gjennomgang av oppdragsgivers interne rutiner

Det følger av regnskapsførerloven § 2 annet ledd at autorisert regnskapsfører skal utføre sine oppdrag i samsvar med bestemmelser gitt i medhold av lov og i samsvar med god regnskapsføringsskikk. Det fremgår av GRFS pkt. 5.2 – Oppdragsgivers interne rutiner at regnskapsfører skal vurdere de av oppdragsgivers rutiner som er vesentlige for forsvarlig oppdragsutførelse i samsvar med oppdragsavtale og krav gitt i eller i medhold av lov. Vurderingen skal dokumenteres som en del av oppdragsdokumentasjonen.

Under tilsynet ble dokumentet "Sjekkliste – Oppdragsgivers rutiner" fremlagt i utfylt stand. Sjekklisten var utfylt av oppdragsansvarlig først den 27. mars 2017. Finanstilsynet bemerker at oppdragsgivers rutiner må gjennomgås på det tidspunktet regnskapsførerselskapet påtar seg oppdraget. Regnskapsførerselskapet har hatt oppdraget siden 2010.

Finanstilsynet bemerker videre at selv om regnskapsførerselskapet ikke har noen rolle i den pliktige rapporteringen av halvårsoppgavene for inkassoforetaket, er det Finanstilsynets oppfatning at ved en gjennomgang av oppdragsgivers interne rutiner ved oppstart av oppdraget, burde det vært kartlagt om inkassoforetaket oppfylte konsesjonsvilkårene, herunder at det hadde rutiner som sørget for korrekt utfylling og rettidig innsending av halvårsoppgavene. Etter Finanstilsynets syn blir det særlig viktig å foreta en slik gjennomgang for oppdragsgivere som driver konsesjonspliktig virksomhet eller som er underlagt særlovgivning, siden mangelfulle rutiner for rapportering eller at foretaket på andre måter ikke oppfyller konsesjonsvilkårene, vil kunne medføre tilbakekall av konsesjonen.

Av tilsvaret fremkommer det at Finanstilsynets stedlige tilsyn i regnskapsførerselskapet har medført et forsterket fokus på viktigheten av kunnskap om oppdragsgivers virksomhet, med særlig fokus på oppdragsgivere som driver konsesjonsbasert virksomhet. Forholdet var eget tema på en ledersamling i regnskapsførerselskapet den 25. april 2017.

Finanstilsynet konstaterer at det ikke har vært foretatt en tilstrekkelig kritisk gjennomgang av oppdragsgivers interne rutiner spesielt rettet mot den særlovgivning som gjelder for oppdragsgiveren. Finanstilsynet ser alvorlig på forholdet. Det legges til grunn at de iverksatte tiltak som er beskrevet i tilsvaret vil bli fulgt i det videre arbeidet.

3.5 Kompetanse

Det stilles krav om at et regnskapsførerselskap ved aksept av et oppdrag må foreta en vurdering av om kompetansen i regnskapsførerselskapet er tilstrekkelig til å påta seg oppdraget, jf. GRFS pkt. 2.6. Finanstilsynet legger til grunn at det blir særlig viktig at en slik vurdering blir foretatt når det foretaket en skal forestå regnskapsføringen for er underlagt særlovgivning. I dette tilfelle har det vært et klart brudd på denne bestemmelsen.

3.6 Oppfølging av oppdraget

Det følger av regnskapsførerloven § 2 annet ledd, jf. GRFS pkt. 5.2 og 5.3, at dersom regnskapsfører i utførelsen av sitt oppdrag oppdager svakheter ved oppdragsgivers interne rutiner, skal svakhetene tas opp med oppdragsgiver. Ved vesentlige svakheter og gjentakelser skal rapportering til oppdragsgiver skje skriftlig. På samme måte skal brudd på oppdragsavtale eller krav gitt i eller i medhold av lov, tas opp med oppdragsgiver. Ved vesentlige brudd eller gjentakelser skal rapportering til oppdragsgiver skje skriftlig.

Det følger av bestemmelsen at regnskapsførerselskapet må ta opp lovbrudd og svikt i interne rutiner med oppdragsgiver. Manglende og mangelfulle rutiner knyttet til den løpende regnskapsføringen og avstemminger av klientmidler og klientansvar, jf. pkt. 3.5, skulle vært tatt opp skriftlig med inkassoforetaket. Kopi av slike brev må oppbevares som en del av oppdragsdokumentasjonen.

4 Finanstilsynets konklusjon

Finanstilsynet har avdekket vesentlige svakheter i oppdragsutførelsen for det aktuelle inkassoforetaket.

Inkassoforetak har et eget ansvar for å etterleve de lover og forskrifter som gjelder for den virksomheten de driver. Regnskapsførerloven, herunder god regnskapsføringsskikk, krever at når et autorisert regnskapsførerselskap påtar seg et regnskapsføringsoppdrag, må det innhente tilstrekkelig kunnskap om oppdragsgiver, herunder at regnskapsførerselskapet må kjenne til det lovverket som regulerer oppdragsgivers virksomhet. I denne sammenheng er regnskapsførerselskapet den profesjonelle part og må påse at oppdragsgiver er kjent med de krav som stilles etter bokførings- og regnskapsregelverket, herunder den særlovgivningen som gjelder for oppdragsgiveren. Finanstilsynet ser alvorlig på de deler av oppdragsutførelsen som har vært mangelfull for inkassoselskapet, jf. ovenfor.

Finanstilsynet har notert seg at regnskapsførerselskapet i tilsvaret har bekreftet at det har tatt Finanstilsynets foreløpige merknader til etterretning og har/vil rette opp i de feil og mangler som er påpekt. Dette innebærer også forsterket fokus på oppdragsgivere som driver konsesjonsbelagt virksomhet. Med bakgrunn i tilsvaret legger Finanstilsynet til grunn at virksomheten i det videre fullt ut vil innrette sin virksomhet etter de krav som stilles etter regnskapsførerloven, herunder god regnskapsføringsskikk.

For Finanstilsynet

Bernt Jan Aaland
tilsynsrådgiver

Tommy Bolsøy
seniorrådgiver

Dokumentet er godkjent elektronisk og har derfor ikke håndskrevne signaturer.